

Sygn. akt IV CSK 787/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa "D." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko B. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 9 lipca 2014 r., sygn. akt I ACa 2/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka D. sp. z o.o. z siedzibą w O. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 lipca 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 20 listopada 2013 r., którym oddalono powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego przeciwko B. sp. z o.o. z siedzibą w O.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca spółka oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują trzy zagadnienia prawne:

1. Czy w sytuacji złożenia oświadczenia o charakterze zobowiązującym przez byłego członka zarządu jednej spółki kapitałowej, będącego jednocześnie jedynym ówczesnym członkiem zarządu drugiej spółki

kapitałowej, względem tej drugiej spółki, druga ze spółek może być uznana za osobę trzecią działającą w dobrej wierze, korzystającą z domniemania, o którym mowa w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy o KRS?

2. Czy art. 103 k.c. stosowany *per analogiam* znajduje zastosowanie do czynności organów osób prawnych o zdekompletowanym składzie?
3. Czy w przypadku analogicznego stosowania art. 103 k.c. do ww. sytuacji potwierdzenia czynności powinien dokonać podmiot, który uprzednio zaniechał złożenia tegoż oświadczenia, czy aktualnie ustanowiony zarząd osoby prawnej?

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.), a przedstawiona przez skarżącą powyższymi cechom nie odpowiada. Przedstawione problemy prawne mają charakter hipotetyczny, jednostkowy i nie wiążą się bezpośrednio z rozstrzygnięciem w sprawie. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wskazał, że podważenie domniemania dobrej wiary wymaga aktywności dowodowej strony przeciwnej, której zabrakło, stąd o niekorzystnym dla skarżącego wyniku sprawy przesądziło nie przeprowadzenie dowodów, a nie wadliwe rozstrzygnięcie problemu prawnego. Rozstrzygnięcie zagadnienia w istocie nie miałoby zatem znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że doszło do niejednolitej jego interpretacji w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ problem prawny nie pozostawał w bezpośrednim związku z podstawą rozstrzygnięcia w sprawie, co wyjaśniono już w odniesieniu do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Niezależnie od tego zwrócić należy uwagę, że przedstawione przepisy były już przedmiotem wypowiedzi judykatury i nie wykazano potrzeby ich zmiany lub modyfikacji.

Z kolei przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego

2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurystyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu motywacja przyczyny kasacyjnej przedstawiona w skardze, ponieważ nie wskazuje jakiego przepisu prawa dotyczy naruszenie. Ponadto uzasadnienie przesłanki oczywistej zasadności odnosi się wprost do tego problemu prawnego, który został wskazany jako istotne zagadnienie prawne. Tymczasem, jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy powoływanie się na oczywistość skargi i konieczność dokonania wykładni prawa wzajemnie się wyklucza. Taki sposób konstruowania skargi kasacyjnej jest pozorowaniem występowania w sprawie okoliczności publicznoprawnych, w oparciu o które Sąd Najwyższy ma dokonać oceny przyczyn kasacyjnych na podstawie art. 398⁹ k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.